

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 „ — „
Negyedévre . . . 1 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 50 „
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádossy-féle ház)

Hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó fölso-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként háromszor: **kedden, csütörtökön és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl

Egyes számok kaphatók:

Waidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér). Hochrein József és fia (Széchenyi-tér). Kőszl János (fő-tér). Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben

Hivatalvadászat.

Pécs, 1894. május 28.

Városunk tisztii karát a legutóbbi időben kegyetlenül megtizedelte a halál: a főmérnöki, gazdasági felügyelői, községi bírói állások s a netáni előléptetések folytán megürülendő állások lesznek legközelebb választás útján betöltendők. Egész kis restauráció, nem lesz tehát időszerűtlen a városi hivatalnokválasztások körül már többszörösen tapasztalt egy ferde szokásra felhívni a közfigyelmet, mert ideje már, hogy annak úgy a választásra jogosult városatyák, mint a megválasztásra pályázó jelöltek méltósága s a jól felfogott közérdek szempontjából valahára vége vessék.

Régtől fogva meggyökeresedett rossz szokással vált ugyanis nálunk, hogy ha a város tisztikarában bármily állás megüresedett, az erre pályázni szándékozó jelölteknek első teendője volt, megszerezni a városi törvényhatóság bizottsági tagjainak névsorát s aztán parádéba csapva magukat nyakukba venni a várost s végig házalni a bizottsági tagokat, kérve kegyes pártfogásukat a megejtendő választásra. Lehet, hogy némely városatyá hiúságának hízelt ez az alázatos bucsujárás, de hogy valamely pályázónak komolyan használt volna, határozottan kétségbe vonjuk, mert hisz az emberi természetből önkényt folyó dolog, hogy az ilykép megrohant bizottsági tagok tulnyomó része restelven a kopogtató pályázóknak szemtől szembe kijelenteni, hogy szavazatukat másnak szánták, mind-egyik jelentkezőnek megígérték a pártfogást vagy legrosszabb esetben is kitérő választ adtak, mely azonban nem zárta ki azt, hogy a jelöltek mind-egyike a legjobb reményekkel telten ne távozzék. A választás aztán rendszeren meghozta a keserű csalódást s bő variálását lehetett hallani az egyszerű gazdatiszt kifakadásának, kit az összes kanonokok külön-külön biztosítottak alkalmaztatása felől s a káptalani ülésben mégis csak egyetlen szavazatot kapott.

Nem jól van ez így, mert ez a házalási kényszer lealázó a közügyek intézésében részt kérő pályázókra s viszont a legtöbb városi bizottsági tagot is kellemetlen helyzetbe hozza. Honnét vegye az ujonnan megválasztott tisztviselő az állása pár-

atlan betöltéséhez szükséges tekintélyt és önállóságot, ha minden bizottsági tag megjelenése önkénytelenül is eszébe juttatja a pályázati kritikus időben végigszenvedett stációjárását, azokat a leereszkedő vállveregetéseket, a viszontszolgálat reményében adott nyájas biztatásokat? Ez az eljárás lerontja a választási rendszer hitelét, mert a kinevezés alá eső jelölteknek csak egy embernél kell megalázkodnia, míg a választásnál százak ajtain kell kopogtatni és hajlongani.

Mi nem vagyunk a kinevezési rendszer barátai, mert ez sérti az önkormányzat teljességét s a hatalom veszélyes centralizációjára vezet, de viszont szükségesnek tartjuk, hogy az önkormányzatban élő polgárok, választók és választandók egyaránt fölemelkedjenek a politikai érettség ama magaslatára, honnét biztos szemmel megkülönböztethetik a határokat, melyek a közérdeket a magánérdektől elválasztják s meggyőződhetnek róla, hogy a törvény által biztosított önkormányzati jogosultság egyszersmind szigorú kötelezettséget is foglal magában e jogosultságot tisztán és egyedül a közügy előmozdítására gyakorolni. Nem a rendszer a hibás, hanem az emberek, kik azt alkalmazták. Ha az aktív választói jogosultsággal bíró polgárok ezt nem az ő böles személyökhöz kötött kiváltságnak tekintik, melylyel kényök-kedvök szerint élhetnek, hanem komoly tudatában vannak a törvény azon intenciójának, hogy ők csak bizományosai többi polgártársaik érdekének, mely azt parancsolja, hogy köztisztviselőkre mindig a legalkalmasabbakat s a legérdemesebbeket állítsák: akkor a választás sokkal nagyobb biztosítékot nyújt a polgárságnak a közügyek helyes kezelése és önkormányzása iránt, mint a könnyebben megtéveszthető egyes emberre ruházott kinevezési jog; de akkor teljesen fölösleges, sőt egyenesen káros is a tisztviselőségre pályázók autisambrioztatása, mely nem egyéb protekció hajhászásnál, mit pedig éppen a kinevezési rendszer egyik ferde kinövésének szokunk tekinteni.

A bizottsági tagok rendszerint ugyanis ismerik a pályázókat, azok képessége, jelleme és képzettsége felől többnyire tájékozva vannak, hisz a messze idegenből csak nagy ritkán pályázik valaki városi hivatalra; módjukban áll tehát mindezek gondos

mérlegelése mellett megérlelni elhatározásukat szavazatuk érvényesítése iránt a nélkül, hogy a jelentkezők személyes tisztelgésére szükségök lenne; abban a ritka esetben pedig, ha a pályázókat nem ismerik, az az egyszeri látogatás vajmi csekély támpontot fog szolgáltatni helyes ítélet alkotására, mert tudnivaló dolog, hogy a pályázó ilyenkor legelőnyösebb maszkját szokta magára öltetni. Ott vannak a jelöltek képesítéséről, eddigi magukviseléséről tanuskodó okmányok a pályázati kérvények mellett, azokból is lehet következtetni, de meg egyéb módon is lehet helyes információt szerezni, mert nem a jelöltek dolga magok felől pártatlan információval szolgálni, hanem a városatyák kötelessége, hogy a gondozásukra bízott közérdek szempontjából megbízható és érdektelen forrásokból mérítsenek tájékozást az iránt, hogy ki lesz a legalkalmasabb tisztviselő a jelentkezők közül.

A bizottsági tagokból alakult polgári körnek lenne nemes feladata a tisztviselőjelöltek házalásának megszüntetésére megtenni a kezdeményező lépést oly módon, hogy elhatározná, mikép a körnek egyetlen tagja se tegyen előzetes ígéretet semmiféle városi hivatalra pályázó jelöltek s egyuttal kijelenteni, hogy a körtagok a pályázók személyes tisztelgését nemcsak nem kívánják, de határozottan rosztalják is. Ezt a kijelentést aztán hozzájárulás és aláírás végett közzé lehetne hozni bizottsági tagok közt is, kik nem tagjai a polgári körnek, hogy így a városi közgyűlés minden egyes tagjának mód és alkalom nyujtassék azon általánosan elterjedt tévhit mezezőfálására, mintha a városatyák csupa hiúságból is elvárnák a tisztviselői állásokra pályázóktól, hogy őket személyesen felkeresve nálók alázatos tiszteletüket tegyék.

Wekerle a királynál. Wekerle miniszterelnök szombaton másfél órán volt kihallgatáson a királynél Bécsben. E kihallgatásról különböző hírek keringenek. A félhivatalos jelentések szerint, a nagyfonságú döntés azon kérdésekre vonatkozólag, melyek a magánkihallgatáson a fejtegetés tárgyát képezték, valószínűleg csak szerdán fog megtörténni. A magyar kormány álláspontját a miniszterelnök behatóan kifejtette és bizonyossággal föltehető, hogy a bizalmi nyilatkozat, melyet a képviselőház a miniszteriumnak megszavazott, Ő felsége teljes támogatá-

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Nemzetek jellemzése példabeszédekben.

Nincs egyetlen nép sem, mely példabeszédekben, szólásmódokban ne igyekezne jellemezni a szomszéd népeket. Vaskos kötetet lehetne összeírni az ily példabeszédekből, hiszen a magyar népnyelvben is százával van ilyen, de még akkor sem lehetne mindent kimeríteni. — A mit most nyujtunk olvasóinknak, az is csak egy kis szemelvény.

A legrövidebb jellemzés abból áll, hogy az egyes népeket állatokkal hasonlítják össze: Az angol John Bull („Bika“ János), a francia Jean Chapaud („Béka“ János), az orosz „medve“, a sváb „szamár.“ Némelykor az egyes nemzetek czimere is jellemző akar lenni: — az angoloké rózsza, a skótoké bogáncskóró.

Némely jellemzéseket — okkal vagy ok nélkül — híres egyéneknek tulajdonítanak. V. Károly mondta volna a következőket: „Az olasz böles s úgy is néz ki; spanyol bölesnek látszik, de nem az; a francia böles, bár nem látszik is annak.“ Ugyancsak tőle eredne az a mondás, hogy a francia a világot kellemes oldaláról nézi, az angol azonban tragédiának. Szász Móríc Európá nagyobb nemzetét különféle férgelkek és rovarokkal hasonlította össze; a francia szerinte olyan mint a bolha, mely soha sem képes egy helyen maradni; a spanyol falánk moly, s így tovább; a többi már olyan drasztikus, hogy nem le-

het idézni. A francziák meglehetősen nyersen jellemzik az idegen nemzeteket: „Csaló, mint az amerikai; részeges, mint a svájci; féltékeny, mint a spanyol; bosszualló, mint a korszikai; veszekedő, mint a német; gögös, mint a skót; s rideg, mint a hollandi.“ Egy más mondásuk a következő: „Az olasz böles a maga idejében, a német meg idejekorán, a francia csak idő múltán.“

I. Miksa császár kora népeit így jellemezte: „A francia király szamarak királya, mert alattvalóira súlyos terheket rak; az angol király férfiak királya, mert nem adhat nekik oly terhet, melynek hordásába bele ne kellene előbb egyezniök, de a német császár már a fejedelmek királya, mert az ő alattvalói csak saját szeszélyöknek engedelmeskedhetnek.“ Ez természetesen csak a régi német császárságra állott, a mikor ez a méltóság jóformán nem volt üres czimnél egyéb. Miksa császárnak tulajdonítják a következőket is: „Egy angol szatócs, egy zsidó uzsorás, egy vén apáca, egy német udvaronc, egy majom és bázeli polgár az ördög legjobb szolgálói.“ Ugyanő az egész angol nemzetet a szatócsokkal hasonlította össze, a mint azt I. Napoleon is megtette.

A spanyolok szerint az angol részeges, a francia csavargó, a német vajból van, a spanyol lovag. Egyik közmondásuk: „Legszerencésebb, ki Olaszországban születetik, Franciaországban élhet és Spanyolországban halhat meg.“ Az oroszok azt mondják: „Az angolok szelleme ujjok végén, a francziáké nyelvök hegyén van.“ A lengyelek szerint, a mit az olasz kitalál, azt a francia megcsinálja, a német eladja, a lengyel megveszi és az orosz elveszi tőle.

Az olaszok így beszélnek: „Ha komor idők állanak be, a német bujában iszik, a francia az egészet agyonbeszéli, a spanyol végig sirja, az olasz elaluszsa.“

Az olasz nő eszménynek nagyon komplikáltnak kell lennie. Hátat Németországból, lábat Genuából, termetét Spanyolországból és elméjét Franciaországból kell hozni. A szép nőnek florenzi szemekekkel, páduai arany hajjal, ferrari arczéllal és velencei mellel kell birni, keze legyen veronai, arca bolognai, mozdulatainak könnyedsége görög, foga nápolyi és Rómából hozza méltóságát. Már a XIV. század elejéről maradt fenn egy régi latin vers, mely körülbelül hasonló igényekkel áll elő. E szerint a tökéletes szép asszony feje Prágából, hátgerince Brabantból, kezei Kölnből, lába a Rajna mellől s melle Svábföldről kerüljön.

Híres az V. Károlynak tulajdonított jellemzés az európai főnyelvekről. Eszerint „imádkozni spanyolul, udvarolni olaszul, barátságosan fecsegni francziál, madarakkal csicseregni angolul, lovakat szidni németül kell.“

A spanyolok szerint a portugál örökké ágyban, a francia folytonosan az asztalnál van, a spanyol pedig minden idejét az ablaknál tölti.

A cseh a patkányt gunyosan német egernek hívja, a tót a békát német ráknak s a bogáncskórót német rózsának. Lithvániában a forgószélről mondják, hogy az német futár. Az orosz a bolondos nevetésről azt mondja: úgy röhög, mint a német a kalácsra.

Lengyelországról mondják: „Ez ország a földmivelök pokla, a zsidók paradicsoma, a polgárok

sával fog találkozni. A miniszterelnök, ki a kihallgatáson a helyzetet nyíltan és minden szépitgetés nélkül Ó felsége előtt feltárta, a válságos helyzet megoldására illetőleg azon czélból, hogy a főrendiház is hozzájáruljon a képviselőház határozatához, nem egyoldalú, hanem többféle javaslatot terjesztett az uralkodó elé, és daczára annak, hogy Ó felsége a miniszterelnök előterjesztéseit a maguk teljességében és egészében nem is fogadta el; már most is biztosra vehető, hogy a magyar miniszterelnök utja a magyar kormányra nézve sikeres eredményű volt. A miniszterelnök kihallgatása és a fogadtatás módja alapján jelentik, hogy a főrendiház másodszori szavazását illetőleg az előkézületek akként fognak megtörténni, hogy a polgári házasságról szóló javaslat a főrendiházban is bizonyosan meg fog szavaztatni.

A félhivatalos Bud. Corr. bécsi jelentése ugy karakterizálja a helyzetet, hogy „jogosultnak“ mutatkozik az a feltevés, hogy a főrendiház a kötelező polgári házasságot tárgyozó törvényjavaslatot a hét végén, habár kis többséggel, meg fogja szavazni.

Más hírek szerint a kormány nemsokára befejezi pályafutását.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése május 25-ikén. Az állami anyakönyvekről szóló törvényjavaslatot részleteiben is letárgyalták. A 3-ik szakasznál Madarász Imre és Babó Emil szólaltak fel, a törvényhatóságokra akarván bízni az anyakönyvvezetők fölötti intézkedést, a miniszter hallani sem akart róla. A 6-ik §-nál Tóth János beszélt a függetlenségi és 48-as párt nevében, a kinevezési rendszer helyébe a választás elvét hozván javaslatba. Hieronymi belügyminiszter rámutatott, hogy ez a módosítás ellenkeznék a törvényjavaslat alapelveivel, az anyakönyvvezetés államosításával. Lelkés nem nevezhető ki anyakönyvvezetővé, vagy helyettesévé, így szól a 9. §. Ezt kívánták töröltetni Veres József és Madarász Imre, sértőnek találván a lelkesi testületre, hogy épen ők záratnak ki törvény útján ebből a tisztségből. A miniszter azonban itt is hajthatatlan maradt. Múlek Lajos azt perhorreszkálta, hogy a költségek a községeket fogják terhelni, államtehernek óhajtja deklarálni az anyakönyvvezetéssel járó összes költségeket. A miniszternek s így a többségnek ez sem volt inyére. Persze hogy elfogadták a Tellezky módosítványait, melyek a miniszteriális hatalom kiterjesztésére vonatkoztak. Miután az elnök a következő napirendet megállapította, az ülés háromnegyed egykor ért véget.

A képviselőház ülése május 26-ikán. A napirenden egész sor kisebb javaslat és miniszteri jelentés volt. A magyar államvasutak újabb költségeinek tárgyalásánál Thaly és Hévízy beszéltek az államvasutak hibáiról. Nagyobb vita kezdődött a fővárosi kaszárnyák megváltásáról szóló törvényjavaslatnál. Kállay Lipót azt kívánja, hogy az Új-épület egész helyéből nyilvános tért csináljanak. Thaly e térre diadaloszlopot kíván s kifogásolja, hogy a Gellért hegyen, a hol Pantheonot szándékozik a nemzet emelni, katonai megfigyelő állomást építsenek.

— Azt még csak elnézzük, — ugymond — hogy a miniszterek kétfejtű sasos kalamárisból irnak, de azt már meg nem engedhetjük, hogy a nemzeti Pantheon mellett is ott legyen a kétfejtű sas. Herman Ottó

purgatóriuma, a nemesekek mennyországa és az idegeknek aranybányája. Németországot sok nemzet az izákosok országának tartotta.

„A német — szokta a francia mondani — csak a tizenharmadik pohár sörnél kezdi észrevenni az izét.“ A „borban igazság“ című ismert latin közmondás is állítólag német eredetű.

A hollandok farkasoknak hívják az angolokat, azaz olyan embereknek, kik farkat hordanak. Okot erre az a legenda szolgáltatott, hogy Becker Tamás 1170-ben Kentben megátkozott néhány embert, kik levágták annak a lónak a farkát, a melyen ő lovagolt s átok következtében ezek s utódaik farkat viseltek. A németek szerint Anglia az asszonyok paradicsoma s a szolgák purgatóriuma, — kiknek rosszabb dolguk van, mint a lovaknak.

Az olaszok azt tartják, hogy a francziák nem mondják meg, a mit tenni szándékoznak, nem olvasák, a mi írva van és nem éneklük az eléjük tett hangjegyeket. A németek szerint a francia jó ismerősnek, de már szomszédnak igen rossz.

Valószínűleg legrosszabb híre van a példabeszédekben a görög népnek. A délszlávok igen sok közmondásban itélik el őket. Egyik szerint: „Három török és három görög együtt hat pokol.“ Tovább: „A rák nem hal, a görög nem igaz ember.“ Majd: „Egy görög évenként csak egyszer mond igazat“ — vagy: „a cigány megcsalja a zsidót, a zsidó a görögöt s a görög az ördögöt.“ A velenceiek szerint az, a ki görög szavába hisz, bolondabb, mint az ördög.

Még a normandiaiaknál is rossz híre van a görögöknek, mert a váratlanul visszafizetett kölcsönről mondják: „ezt a görög fizette meg.“ A „graeca fides“

döngette meg ezután alaposan a cizadeilla kapuit. — Istennek hála, — ugymond, — hogy ez épületek el-tűnnek; kövesse mihamarabb a szellem is.

A polgári anyakönyveket esendben, szó nélkül szavazták meg harmadszori olvasásban.

Hírek.

— (Stefánia nem megy férjhez.) Mult év őszén az a hír terjedt el, hogy Stefánia özvegy trónörökösne férjhez megy Ferencz Ferdinánd prezmuntiv trónörököshöz s hogy a király is óhajtja ezt a házasságot. Bécsi udvari körökből kiszivárgott hírek szerint azonban Stefánia kijelentette, hogy ő soha sem megy többé férjhez, hanem megmarad bus özvegyeségében a luxemburgi kastélyban.

— (Gyűjtés a pécsi Kossuth-szoborra.) A szoborbizottság tegnap kezdte meg a gyűjtőivek szétküldését, mi eddig a városi iroda egyéb hivatalos elfoglaltsága folytán maradt el. Erreth János, városunk országgyűlési képviselője az első számú gyűjtőiven 400 frtot irt alá a pécsi Kossuth-szoborra. A hazafias ügy érdekében kívánatos lenne, hogy e nemes tett számos követőre találjon.

— (A gyűdi csepkő-barlang.) Már rég idő óta köztudomású volt a gyűdi csepkő-barlang léte-zése, de életveszélyes bejárása miatt nem akadt senki, ki azt szakszerűen megvizsgálta volna. Derék Mecek-egyletünk választmányja, az egylet céljának megfelelően már régebben elhatározta, hogy ezen érdekes alakulásokat tartalmazó barlangot megvizsgál-tatja s hozzáférhetővé teszi. Ezen czélból fölker-te Ágh Timót dr. Mayer Károly és Rauch városi mér-nök urakat, kik vasárnap reggel kirándultak Gyűdre a barlang megvizsgálására. A barlang lejárata mint-egy 30 méter mély kutszerű nyílás, melybe nagyon primitív leszálló-készülékkel lehet leereszkedni. A leszállást a kiálló sziklák teszik még veszélyeseb-bekké. A bátor kutatókat azonban nem riasztotta vissza ezen körülmény, hanem egyenkint lebocsát-kozva behatoltak a barlangba, melynek természeti szépsége bőven kárpótolta őket a kiállott fáradságukért. A barlangnak azon része, melybe turistáink eljutottak, természet-üreg s telve van szebbnél szebb csepkő alak-zatokkal. Ezen természet-üregből igen sok nyílás vezet tovább, de e nyílások oly szűkek, hogy alig fér egy ember-fej rajtok keresztül, tehát tovább haladni teljes lehetetlenség volt. Annyit kivehettek kutatóink, hogy a barlang imponáns nagyságu része még csak ezen szűk nyílásokon túl következik. Minden jel tehát arra mutat, hogy ezen csepkőbarlangot igen érdemes hozzáférhetővé tenni, mert itt olyan természeti ritka-sággal van dolgunk, mely igen sok turistát fog oda-vonzani. Turistáink másfél óráig voltak a barlangban s több darab igen szép alakú csepkövet hoztak ma-gukkal. Érdekes, hogy két évvel ezelőtt egy krajnai kereskedő járt ezen barlangban s igen sok csepkövet tördelt le, sőt több száz forint árut összevásárolt a gyűdiektől. Ezen csepköveket pedig a híres adels-bergi barlang bejáratánál, mint odaválót drága pénz-en árusítják. Azért nagyon célszerű lesz a barlan-got minél előbb szakemberekkel hozzáférhetővé té-tetni, s addig is felügyeletet rája, nehogy a legszebb csepkő részeket elhordják a szélrózsa minden irá-nyában.

— (Szinházi műsor.) Ma kedden: Kis a l a m u s z i új operett, harmadszor. Szerdán: F é n y á r n y a i Szigligeti 100 arany pályadíjjal jutalmazott

történeti hírvé jelentése, tudjuk, hogy voltaképen csak a perfiáti írja körül ironikusán.

Hollandia és Flandria a francziák szemében a bukottak és a sikkasztók menedékhelyével ugyan-azonos volt, s azért „Hollandiába menni“ azt tette náluk: „megszökni fizetés nélkül“ s a vagyonbukott-ról azt mondják: — „Il est de Flandres.“ Ezenfelül a hollandi mint matrónnép, még részeges hírből is áll.

Az olaszokról a francia azt szokta mondani, hogy fél is sok belőle egy házból; s az ilyenek sze-rint az olasz a saját atyját is képes volna aranyért eladni. Ugyanezt mondják különben az angolok és németek a svájciakról s a németek a zsidókról.

A zsidókat általában nagyon szidja a példabeszéd, csaknem úgy, mint a görögöket. A lengyelek szerint: a német megcsalja az olaszt, a zsidó rászedi a spanyolt, de a zsidót már csak az ördög bírja megcsalni. A németek szerint a zsidó még az imád-kozás közben is csal. Az oroszok szerint a zsidó nem tanulja a csalást, mert mindenikkel vele születik ez a tehetség. Ugyanők hirdetik, hogy a lengyeleket és a zsidókat soha sem lehetne elkergetni.

A francziáról mondják, hogy légvárat szeret építeni, a spanyolról, hogy üres bókokat mond. A német gunyosan hirdeti: „Kein Kreutzer, kein Schweizer“, ugyanezt mondja a francia „Point d'argent, point de Suisse“, mindkettő a svájciak megvásárol-hatását hirdeti.

Felemlítjük még, hogy a képtelenséget s feles-leges dolgot az oroszok azzal jelölik: havat küldeni Laplandba s a németek: fenyőt szállítani Norvégiába. A hollandok, ha azt akarják mondani, hogy valaki elemében van, így fejezik ki: „Olyan dolga van, mintha kecske volna Norvégiában.“

nagy hatású drámája 5 felv. A főszerepet S o m o g y i Károly színigazgató játsza. Csütörtökön: Riprip Planquet regényes operettje.

— (A miniszterek tintatartója.) A „B. H.“-ból vesszük át a következő érdekes közleményt: A képviselőházban szombaton délelőtt 11 órakor min-den száj ezt mondta és minden elme erre gondolt: Most megy be a királyhoz Tudniillik Wekerle, a ki erre az időre jelentkezett audienciára a bécsi Burgban. El lehet mondani, hogy 11 órától a magyar képvise-lőház szellemileg inkább Bécsben volt, mint Budapesten. A folyosón suttogva húzódtak össze egyes csoportba, a teremben üresen voltak a padok, az elnök komoran ült magas pulpitusán, a képviselők halkán terécseltek egymással, a miniszterek, Lukács, Fejérváry és Bethlen, szeme a távolba révedezett, áthatolva a falakon, el-szállva városok, folyók fölött, a királyi kabinet aj-taláig. Az egész házon ez a szó feküdt nagy nehéz súlyával: Most, most! Csak Thaly Kálmánt nem izgatta a bécsi titok. Egyedül ő nem firtatta azt, hogy mi történik Bécsben, hanem ahelyett szemé a minisz-terek tintatartói körül bolyongott, kemény gyanako-dással. Egyszer föl is kelt helyéről és sorra vizsgálta a tintatartókat.

— Kérek, rendelkezze a tintatartómmal, ha szükséged van rá, — szólott udvariasan Fejérváry, ab-ban a hiszembben, hogy Thaly a házból akar dolgozni valamelyik új kurucz munkáján.

— Apage satanas! felelt Thaly, aztán vissza-ment helyére és nemsokára föl szólalván, hazafias ha-raggal vágta ezt a miniszter szemébe;

— Hiszen a t. ház nagy diszere a miniszter urak még is csupa kétfejtű sasos kalamárisból mártogatják az ország tintáját!

A miniszterek — a bécsi álmokból lepottyanva — ijedten kapkodták föl a tintatartójukat, hogy meg-nézzék, igaz-e a vád? Csakugyan, a kalamárisokon ékeskedett a kétfejtű madár, egy osztrák gyár üzleti védőjegyét övezve.

— A kalamárisokat a ház szerzi be! rebegte Lukács Béla elsápadva, míg a képviselők nagy de-rültséggel vették tudomásul az új közjogi sérelmet, mely remélhetőleg nem okoz nagyobb parlamenti vi-hart, mert hiszen az ellenzék nem bánja, ha annak a bizonyos lemondó levélnek irasakor, melyre oly biztosan számít, kétfejtű sasos tintatartóba mártják is a miniszterek a pennájukat.

— (Iskolai jutalomdíj.) Erreth János or-szágyi képviselő a budai honvédelem-szoborra egy koszorút tett le Pécs város nevében. Az 54 frt ki-adásnak visszatérítését Erreth nem fogadta el, hanem fölajánlotta felét egy főgimn. másik felét egy főrealis-kolai tanuló részére, kik jeles magaviseletük és szor-galmuk mellett a magyar irodalomban kiváló képzett-séget sajátítottak el. A főgimn. igazgatósága Szikora Gyula 8-ad oszt. tanulót jelölte ki a díj elnyerésére.

— (Hadgyakorlatok.) Az őszi nagy had-gyakorlatokra a Kaposvárot állomásozó 44-ik gya-logezred zászlóaljai augusztus hó elején indultak el, és pedig Kaposvárról gyalog Pécsre; innét az egész ezred Mohácsra megy hasonlóképp gyalog, onnét pedig Budapestre hajón, majd ismét gyalog, a pilis-esabai táborba, hol augusztus hó 25-én lesz a jubileumi ünnepe az ezrednek, mint már megirtuk. Az itt he-tegítő folytonos gyakorlatok után, hol törzskar-rával Albrecht főherczeg tábornagy is megjelenik pár napra, — az egész ezred szeptember hóban felmegy a kassai nagy záró hadgyakorlatokra, melyen a Fel-ség és hű szövetségese, Vilmos német császár is jelen lesz; s innét csak szeptember hó utolján térnek visz-sza a katonák otthonukba.

— (Helyettesítések a városnál.) Kö-zelébb a következő helyettesítéseket tervezik a városnál: Községi bíró: Kisasszony József rendőrfogalmazó. Rendőrfogalmazó: Oberham-mer Antal másodaljegyző. Gazdasági felügyelő: B u b r e g h Nándor katonai nyilvántartó. Katonai nyilvántartó: T r i x l e r Aladár biztos. Biztos: R a n g a János őrmester. Őrmester: C s e r Gyula szakaszvezető.

— (A pécsi jót. nőegylet új elnöke.) P a l l a v i c i n i Ede őgrófné, mint mult számunk-ban megirtuk, pénteken érkezett városunkba s szom-baton részt vett a nőegylet gyűlésén. A vasuton az elnököt sokan fogadták. Az üdvözlő beszédet Pilch Antalné alelnök tartotta. Pilch Erzsike egy díszes csokrot adott át az elnöknek, ki köszönetet mondott a szives fogadtatásért. A nőegylet tagjai szombaton ismét tisztelegtek nála. Aztán az elnök a nőegylet helyiségébe ment, meglátogatta a kisedodovát, majd később megnyitotta a gyűlést, melyen elhatározták, hogy az egylet majálisát június 10-én a Tettyén tart-ják meg 30, esetleg 40 kros belépti díjak mellett. Az elnök szombaton este ismét visszautazott a fő-városba.

— (Miniszteri jóváhagyás) A városnak a Pécsen felállítandó K o s s u t h szobor költségeihez 1000 frtval való hozzájárulását a belügyminiszter jó-váhagyta.

— (Lampion menet.) Vilmos napjának elős-tétjén vasárnap este egy negyed 9-kor a Zsolnay-gyár tűzoltói, szám szerint 50-en lampion-menetet rendeztek Zsolnay Vilmos majolika gyáros tiszteletére és saját

zenekarokkal vonultak be a gyárba, hol Mersinszky, a gyári tűzoltók parancsnoka tartotta az üdvözlő beszédet, melyre az ünneplő meghatóan válaszolt. Ezután Reeh György a pécsi tűzoltótestület főparancsnoka öt tagu küldöttség élén üdvözölte Zsolnayt, ki megköszönte a kitüntetést. A kerékpárosok lampionmenete következett ezután. Az üdvözlő beszédet Bodó Aladár dr. tartotta Zsolnayhoz, mint einökükhöz. Az ünneplést kedélyes lakoma zárta be, mely a késő éjjeli órákig tartott.

— **(Fivér és nővér.)** Mikor a fiúcska született, a leány két éves volt és öröme fékezetlen volt a csinos játékszer felett. Öt éves korában már rászólt a három éves kis emberkére, hogy viselje magát jól és engedelmeskedjék neki, mert ő az idősebb. Nyolcz éves volt, mikor a fiúcska betöltötte hatodik évét és nem kevésbé volt büszke, hogy iskolába jár, írni és olvasni tud. Mikor a kis fivér tíz éves lett, örvendett, hogy ő már tizenkettő és nem sokára „kis-asszonynak” fogják szólítani. Tizenhat éves korában mélységesen megvetette tizennégy éves fivérét, mert a 16 éves leány már reprezentál a világban míg egy 14 éves fiú még gyermek. A mikor a fiú 16 éves lett ő már tizennyolcz volt és mikor fivére boldogan beiratkozott az egyetemre, a kisasszony a 21-ik évbe lépett és kurizáltatott magának, néha pedig maga is kurizált egy kicsit. 24 éves korában a fiatal ember visszatért üdvözölni nővérét, aki időközben két évvel fiatalabb lett. Mikor a férfi 30 éves korában megnősült, a kisasszony 24 éves volt és mint nyoszolóleány résztvett a nászmenetben. És midőn a férfi 36 éves lett, nővére már betöltötte a 25-ik évét és mindenkinek a ki csak hallani akarta, elmondotta: Fivérem roppant szeretett engem. Folyton hordozott az ölében és ringatott a térdén. Persze, akkor ő már hosszú, nagy kamasz volt! . . .

— **(Megbokrosodott ló.)** Feldmann Izrael szigeti külvárosi kereskedő lova tegnap reggel, mikor a kocsis a piacra akart hajtani, megbokrosodott s elvágatott a vasúti állomásra, hol a málhalerakodó helyre vezető kis ajtón keresztül törve egy kiálló léczdarabba rohant, mely a szügyét szétroncsolta. A kocsis látva a veszélyt már utközben leugrott a szekérről, s a kövezen koponyája hátulso részét beütötte.

— **(Hamis egy forintosok.)** Schwarcz Herman pécsi lakosnak libapecsenyére fájt a foga. Tehát a szombati hetivásár alkalmával megjelent a piacon és körülnézett hol található olyan libákat, a melyek ellen a felesége sem támaszthatna kifogást. S a mint nézdegél jobbra-balra, Varga Jánosné vidéki paraszasszony négy darab libájára esik tekintete. Miután a tolongó vásárosok közt ökleivel szétütött, hogy magának utat csinálhasson, hamarosan ott termett Vargáné előtt s hozzáfogott az alkudozáshoz. Nagynehezen megalkudtak. Négy darab liba 4 frt. Schwarcz a zsebébe nyul, hirtelen kivész négy darab egy forintos, a kezébe nyomja az eladónak s azzal szélvész gyorsasággal elpárolog a libákkal együtt. Vargáné csak nézi, csak nézi az egyeseket, de bár sűrűn nem is fordulnak meg a kezén, a szomszédos elárusítókkal megejtett alapos vizsgálat után mégis konstatalja, hogy a négy egyes hamis. Rendőrrét megy, elpanaszolja rászédetését és sopánkodik libái után. A rendőr a leírás után megtalálja Schwarczot s a rendőrségre vezeti, hol Schwarcz uram nagyban erősítette ártatlanságát. Vett ugyan négy libát, mint mondá, de már nem emlékszik rá, milyen pénzzel fizetett. Hogy tehát visszaemlékezék, letartóztatták.

— **(Repülő bankók.)** Már annyiszor irtunk hamis bankókról, hogy illő egyszer repülő bankókról is megemlékezni. Ugyanis szombaton délben hirtelenül nagy szélvész támadt s a piacon, hetivásár lévén, felforgatta az összes sátrakat. A kétségbeesés az árusok közt nagy volt, mert ugyanekkor felfordultak a sátrakban lévő asztalok is s a fiókban elhelyezett banknótákat szárnyára vette a dühöngő szélvész s repültek a levegőben az egyesek, ötösök és tízesek. A tulajdonosok rémülten szaladgáltak pénzüket után s igyekeztek legalább valamit megmenteni. Egyik-másiknak sikerült is. A legnagyobb kár Kelemenné mérsárosnét érte. A szegény asszony elrepült 50 frtjából alig tudott 16 frtot nagynehezen összeszedni.

Művészet, irodalom.

Kis alamuzsi. Pénteken ismét premier volt. Ifj. Bokor József népszínházi karmester új operettje került színre, mely a budapesti népszínházban f. é. márczius elején nem közönséges sikert aratott. Az operett meséje minden frivolitása mellett is elég mulatságos. Tele van sok komikus helyzettel s kacagató ötlettel. Mac Donald amerikai ültetvényes Nizzába érkezik bájos feleségével Szárával s csinos sógornőjével, Maryval. Utána küldi bátyja Tom fiát, egy fatuskót, ki a ferde nevelés miatt irtózik a nőktől, hogy rosz tulajdonságairól leszoktassák. — Chateaux Renard vicomte, egy nősábitó, felhasználva Tom bárgyuságát, lakására küldi őt s fölveve alakját, befurakodik a hölgyek közé, és sok mulatságos helyzetet megy keresztül, mialatt Szárát elbolondítja

s Maryt meg akarja szöktetni. Közbe még megfrikáz egy márkít. Tom kit a vasúti állomáson, pénztől ügyesen megfosztottak, visszakerül s neki kell helyt állni. Majd a vicomte eltűnése miatt gyilkosság gyanújába kerül s a börtönbe viszik, hol a szobaleánynak átöltözött vicomte a félreértéseket fölfelezi s nőül veszi Maryt.

Röviden ez a mese, melyen a közönség igen jól mulatott. A zene igen kellemes, fülbemászó, bár néhol idegen áriákra emlékeztet, de azért van benne elég eredeti. A hangszerelés lármás, de gyakorlott biztos kézre vall. Legsikerültebb számok az első és második felvonás fináléin kívül a vicomte első felnásbeli keringő belépője, Tom és a vicomte nagy duója; a második felvonás Mary és Szára duója, Szára és a vicomte kupléi, Szára és a vicomte nagy duója és a szöktetés-duó.

A vicomte Kaposi Józsa játszta nagy igyekezettel, de nem nagy sikerrel. Az első felvonásban még csak élénk volt, de már a másodikban mintha kifáradt, vagy kedvét vesztette volna. A szerep maga, melyre pedig az egész darab építve van, s melyhez a közönséges ügyességen kívül még egy csomó más tulajdonság is szükséges, meghaladja erejét. Egy malicziózus színházlátogató megjegyezte, hogy a „suhancz”-tól csak annyiban különbözött, hogy itt más ruha volt rajta Tisztelői mindazonáltal több ízben tüntetőleg tapsolták. Éneke ezuttal is kielégítő volt. Jobban tetszett Kállai Lujza, (Szára) ki egy kaczer nőcskét játszott igen diszkrétén. A második felvonásbeli serpentin táncot megisméltették vele. Szép alt hangja ez estén gyönyörűen csegett s több ízben megtapsolták. Dezséri nagyon jó volt az ültetvényes szerepében, valamint Polgár is, ki pompás humorral adta a bárgyu fickót a közönség általános kacaja közt. Follinus Rettenetes rendőrkáplárja is kitünő alakítás volt. Kisebb szerepeiket jól adták: Lévai Sárika, Sz. Nagy Imre, Balla, Erdélyi.

A karok s zenekar igen jól működtek s Znojemszky Nándor karmestert dícséret illeti meg a pontos betanításért.

Az előadás nagyon sokáig húzódott el. A darab érdekében nagyon kívánatos volna, ha a rendező elővonnék kéj plajbászát s az első felvonás néhány hosszú és unalmas jelenetét alaposan megrövidítené.

Szombaton másodsorú adták ez ujdonságot. A közönség ez estén is igen jól mulatott és sokat tapsolt. A közönség hangulatából ítélve ez operett több házat fog csinálni.

Sudár Ferkó. Az új népszínművekkel szemben, még ha azok a fővárosból is kerülnek le hozzánk, nem szokás nagy igényeket támasztani, mert ez a műfaj nálunk kipusztulóban van; s azok, kik népszínművet írnak, nem veszik maguknak azt a fáradságot, hogy a népeletet tanulmányozzák. Az ismert reczipe szerint megírják a három felvonást s azzal vége. A vasárnap szinkörünkben előadott Sudár Ferkó 3 felv. népszínmű, melynek szerzője Tabak Ferencz, sem ment azon hibáktól, melyekben az új népszínművek bővelkednek. Világos exoziczió, bonyodalom s a jellemekből folyó megoldásnak hire hamva sincs a darabban, valamint hiányzik belőle a tűrhető népies nyelv is. A szereplő személyek gyakran értelmi színvonalukat meghaladó kifejezésekkel élnek. Hatásos jelenet alig van, de viszont fölösleges kevés. Szerző előnyéül szívesen betudjuk, hogy a kis cselekvény egységes s eléggé gyors lefolyású, a színpadi hatás iránt van érzéke s egy-két szerepet ügyesen rajzolt meg. A darab a körül forog, hogy Sudár Ferkó Boszniából, hol egyik kezét a hadjáratban elvesztette, hazajön s feleségül szeretné venni Juliskát, Kovács mostoha leányát, ki őt szereti. E frigyét azonban Kovács ellenzi s a jegyzőhöz erőlteti a leányt. Ez a Kovács különben gonosz lelkű ember, ki a Ferkó örökségét, melyet ennek apja bízott reá, elharácsolta. Mikor minden szakad, Ferkó ezt a szemé közé vágja a hűtlen sáfárnak s miután a vőlegényt kidobta, az eljegyzésről magával viszi a leányt. Az utolsó felvonásban Kovács gazsága kiderül, de mivel visszaadja a fiúnak vagyonát, a csendőrök nem fogják el. Juliska Ferkóé lesz s a függöny tánczközben legördül. A szereplők mindent elkövettek, hogy az előadás sikerét biztosítsák. S a közönség rokonszenvesen fogadta a helyi terméket. Kassai a czimszerepet nagy kedvvel játszta. A második felvonás végjelenetének zajos hatása csakis neki köszönhető. Dezséri egy ravasz paraszt gazdát pompás humorral személyesített. Szerző hálával viseltetik Dezséri iránt, ki a semmiből nagyszerűt csinált. Polgár egy szolgaleányban kacagattatta meg a közönséget. A legnagyobb hatást kupléjával érte el, melyet többször kellett megisméltetni. Kézdi Juliska (Juliska) szépen énekelte nőit. Passiv szerepéből azonban nem lehetett sokat csinálnia. Végh, Bognár, Balla érdemelnek még dícséretet. Dankó Pista néhány nótája, valamint a Jónás Jancsi „Minek is van szerelem a világon” című dala élénk tetszésben részesültek. Közönség szép számmal volt jelen. A szereplőket s a szerzőt a felvonások végével többször kitapsolták.

Közgazdaság.

A triesti általános biztosító társaság (Assicurazioni Generali) f. é. május hó 10. én tartott 62.ik közgyűlésén terjesztettek be az 1893. évi mérlegek.

A zárszámadási jelentéséből látjuk, hogy a társaság életbiztosítási díjtartaléka 1893. évi december hó 31-én 39.757,609 frt 91 kr-ra emelkedett, míg kár-és nyeresémi részesülési tartalékos címén 1.060.020 frt 07 kr vezetett új számlára elő. 1893. december 31-én az érvényben volt életbiztosítási tőke összege 162.807,927 frt 73 kr-ra emelkedtek; az életbiztosítási ágban az év folyamán bevett díjak 6.715,576 frt 28 krt tettek.

A tűz és szállítmány-biztosítási ágakban a díj-és illeték bevétel 10.388,780 frt 65 kr. volt, miből 2.729,196 frt 46 kr mint díjtartalék és 986,191 frt 01 kr mint kártartalék lett minden tehertől menten a jövő évre átvitelezve. Az 1893. december hó 31-én érvényben volt biztosításokért a jövő években esedékesse váló díjkötelezvények összege 29.399,787 forint 58 kr-ra emelkedett.

Kárókért az 1893 ik évben 9.302,328 frt 93 krt fizettek ki. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 262.401,706 frt 51 krnyi igen is tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből házánkra 49.265,865 frt 80 kr. esik, melyet a társaság 154,321 káresetben fizetett.

Az értékpapírok árfolyam ingadozása fedezetére alakított tartalék 1893. december 31-én 1.190,544 frt 33 krt tett ki, dacára annak, hogy a sorsolás alá eső és a névértékükön beváltható értékpapírok csakis névértékükön vétettek fel a mérlegbe, míg a nyereség tartalék alapszabályszerű mérvében, a részvénytőke fele összegében, vagyis 2.625,000 frtban, az ingatlan tartalék 1.289,480 frt 92 krnyi összegben, s végre a kétes követelések tartaléka 80,000 frttal fentartatott.

A társaság biztosíték alapjai az idei átutalások folytán 49.162,470 frt 81 krról 54.990,003 frt 34 krra emelkedtek és következőképen vannak elhelyezve;

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	8.747,260 frt 73 krt
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	3.909.510 „ 96 „
3. Állampapírokra adott kölcsönök	36.170 „ 92 „
4. Értékpapírok	34.450,046 „ 52 „
5. Tárca váltók	528,064 „ 60 „
6. Folyó számlák (Adó-ok a hitelezők követeléseinek levonásával)	1.214.319 „ 82 „
7. Készpénz az intézeteknél és bankoknál	2.429,629 „ 79 „
8. A részvényeseknek biztosított adóslevelei	3.675,000 „ — „
	O. é. 54.990,003 frt 34 krt

Ezekből több mint 15 millió magyar értékre esik.

Az elért 812,185 frt 13 krnyi tiszta nyeresémből a társaság osztalékkul részvényenkint 120 frtot aranyban, vagyis 300 frankot fizet.

Szerkesztői üzenetek.

K. N. Mohács. Közleménye, miután ön sajtópert indít, fölöslegessé vált.

NYILT-TER. *)

KÖSZÖNET-NYILVÁNTÁS.

Mindazok, kik boldogult s forrón szeretett felejtethetlen

Özv. Katits Andrásné

szül. Missets Teréz

folyó hó 25-én végbement temetésén megjelenésük, koszoruk küldése s egyéb részvét nyilatkozatuk nyilvánítása által mély fájdalom munkát enyhíteni igyekeztek, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Pécs, 1894. május hó 26. án.

A gyászoló család.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállalunk felelősséget. A szerk.

Laptulajdonos: Felelős szerkesztő:
NAGY FERENCZ. PLEININGER FERENCZ
Szerkesztő:
BOGÁTHY MEDÁRD.

Hirdetések.

A színház és a kir. posta-távirda hivatal közelében, jó karban lévő földszintes

sarokház

szabadkézből, kedvező feltételek mellett eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

ASSICURAZIONI GENERALI 1893. ÉVI MÉRLEGE.

Nyeresség- és veszteség-számla az A mérleghez (1893).

Table with columns: BEVÉTEL, ÜZLET, VAGYON, ÖSSZES, KIADÁS. Rows include: 1. Díjtartalek a mult évről, 2. Tartalek oly károokra, melyek 1892. decz. 31-én még függőben voltak, 3. Díjak a törlek levonásával, 4. Visszatérített baleset károk, 5. Visszatérített baleset jutalékok, 6. Kötvényilletékek, 7. Tőke elhelyezések jövedelme, 8. Nyeresség különféle értékesítések folytán.

Nyeresség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási osztály (1893).

Table with columns: ÜZLET, VAGYON, ÖSSZES. Rows include: 1. Díjtartalek a mult évről, 2. Tartalek 1892. december 31-én függőben levő károokra, 3. Díjbevételek, 4. Kötvénydíjak, 5. Díjtartalek átadott viszontbiztosításokra, 6. Elhelyezett tőkék jövedelme, 7. Nyeresség különféle értékesítések folytán.

VAGYON.

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1893. december 31-én.

Table with columns: Folyó szám, A tétel neve, A, B, ÖSSZESEN, Folyó szám, A tétel neve, A, B, ÖSSZESEN. Rows include: 1. A részvényesek adóslevelei a tőke be nem fizetett részéről, 2. Ingatlan birtok, 3. Készpénz, 4. Kamatozó jelzáloglag biztosított tőke-kölcsönök ingatlanokra, 5. Kölcsönök letetemenyezett állam- és más értékpapírokra, 6. Állam- és más értékpapírok, 7. Váltak a tarczában, 8. Előlegek a jelzálogosztálynak (alapsz. I. cz. e) pont), 9. Pénzek folyó számlán különböző bankoknál és hitelintézeteknél, 10. Készpénz készlet a triesti és velencei igazgatóságok penztárában, 11. Készpénz készlet a fiókok penztárában, 12. Maradvány a viszontbiztosítók számláiból, 13. Maradvány az intézet fiókjainak számláiból, 14. Maradvány az A mérleg folyó számlájából, 15. Adósok különböző címek alatt, 16. Díjtartalek átadott élet-viszontbiztosításokra, 17. Biztorzat és vasszekrenyek a társaság összes hivatalában, 18. Előlegezett jutalékok és szervezési költségek.

A cs. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben: Besso M., Dr. Camillo Bozza, Báro Bruck Otto, Dr. Calabi R., Báro Morpurgo József, Segré V. A vezértitkár: Besso József. Magyarországi vezérigazgató, Budapesten, Dorottya-utca 10. sz., az Intézet saját házában.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főigazgatósnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adatként és élet-, tűz-, szállítmány- és üvegbiztosítások az Assicurazioni Generali, jégbiztosítások a Magyar jég- és viszontbiztosító részv. társaság és baleset elleni biztosítások az Első o. ált. baleset elleni biztosító-társaság számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

A PÉCSI FŐIGAZGATÓSÁG

Ullmann C. M.